

Statsråd Jan Christian Vestre
Helse- og omsorgsdepartementet
postmottak@hod.dep.no

Oslo, 10. januar 2025

FFOs krav til statsbudsjettet 2026

Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) er paraplyorganisasjon for 88 organisasjoner av funksjonshemmede og kronisk syke, med til sammen mer enn 370 000 medlemmer. FFO jobber for full samfunnsmessig likestilling og deltakelse for mennesker med funksjonshemming, kronisk sykdom og deres pårørende.

Ett av FFOs viktigste arbeidsområder er å gi innspill til de årlige statsbudsjettene. I november sendte vi over våre hovedkrav til regjeringen for statsbudsjettet for 2026:

1. Funksjonshemmedes menneskerettigheter må ikke være avhengig av kommuneøkonomi
2. Flere må inn, og færre må ut av jobb

Dette er viktige områder for mennesker med funksjonsnedsettelse og deres mulighet til å leve gode og likestilte liv.

Her følger FFOs krav til statsbudsjettet for 2026 på Helse- og omsorgsdepartementets område.

FFO ber regjeringen om å:

- Avsette 300 mill kroner til en offensiv handlingsplan for habilitering og rehabilitering
- Gi Helsedirektoratet i oppdrag å utrede pasienter med sjeldne diagnosers behov for mestring i et livsløpsperspektiv.
- Øke investeringstilskuddet for heldøgns omsorgsboliger med 500 mill. kroner, og øremerke 25 prosent til boliger til utviklingshemmede
- Sette av tilstrekkelige midler til å følge opp forventet Stortingsmelding om BPA

Handlingsplan for habilitering og rehabilitering

Riksrevisjonens [rapport](#) om habilitering og rehabilitering fra 2024 viser tydelig at innsatsen på området ikke har ført frem. Det er behov for kraftfulle og målrettede tiltak fra departementet på området. Hvorfor? Fordi habilitering og rehabilitering bidrar til bedre funksjon og mestring hos den enkelte, til økt sysselsetting og redusert forbruk av helsetjenester. Det er kort oppsummert veldig bra for den enkelte og for samfunnets økonomi og bærekraft.

FFO er kjent med at Helsedirektoratet i 2025 får i oppdrag å utarbeide en nasjonal handlingsplan for habilitering og rehabilitering. Det er viktig at dette arbeidet videreføres ut over 2025. Både spesialisert og kommunal habilitering og rehabilitering må styrkes, men særlig viktig er konkrete insentiver og krav knyttet til samarbeidet mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten (slik Riksrevisjonen anbefaler).

Brukermedvirkning må sikres i planleggingen og gjennomføringen av handlingsplanen, og FFO bidrar gjerne.

FFO ber regjeringen om å komme med en handlingsplan for habilitering og rehabilitering med offensive og konkrete tiltak for å øke kapasiteten og kvaliteten på feltet. FFO ber regjeringen styrke Helsedirektoratet med nødvendige ressurser, og i gjennomføringsperioden årlig avsette 300 mill. kroner til planen.

Mestring

Nasjonal strategi for sjeldne diagnoser ble lagt fram i august 2021 med ti konkrete tiltak for å sikre likeverdig oppfølging og behandling for personer med sjeldne diagnoser. Arbeidet med mange av tiltakene er godt i gang, men tiltaket som omhandler mestring av livet med en sjelden diagnose er ikke igangsatt. Dette er et viktig tiltak for å sikre god psykisk helse, livskvalitet og deltakelse for pasienter som lever hele livet med sammensatte utfordringer, og som i mange tilfeller mangler tilgang på medisinsk behandling og likepersonstilbud fordi diagnosen er sjelden.

Ifølge Sjeldenstrategiens tiltak åtte, skal:

«Helsedirektoratet gis i oppdrag, i samarbeid med brukerorganisasjonene, KS og de regionale helseforetakene, å utrede hvordan brukernes behov for mestring i et livsløpsperspektiv bedre kan ivaretas for pasienter med sjeldne diagnoser og lidelser. Arbeidet skal sees i sammenheng med pågående utredning av lærings- og mestringstilbud for pasienter. Tiltaket vil bidra til mer helhetlig utredning, kartlegging og oppfølging av pasienter med sjeldne diagnoser og lidelser i et livsløpsperspektiv.»

FFO ber regjeringen om å gi Helsedirektoratet i oppdrag å iverksette utredningen av brukernes behov for mestring i et livsløpsperspektiv for pasienter med sjeldne diagnoser, i tråd med Nasjonal strategi for sjeldne diagnoser.

Investeringsstilskuddet til heldøgns boliger

Gode boliger til utviklingshemmede er en stor utfordring, og mange venter i flere år før de får et botilbud. Det de tilbys er stadig oftere lokalisert i institusjonslignende bofellesskap, med mange leiligheter sammen – til tross for at man gikk bort fra dette med ansvarsreformen for over tretti år siden.

For å demme opp for denne utviklingen, og realisere regjeringens eget mål om å gå fra leie til eie og sikre økt selv- og medbestemmelse i boligvalg, ber FFO regjeringen om å øke investeringsstilskuddet med 500 mill kroner i kap 760 post 63, og øremerke 25 % av hele tilskuddet til heldøgns omsorgsboliger for utviklingshemmede.

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

BPA er et viktig likestillingsverktøy, som skal sikre at funksjonshemmede og kronisk syke med assistansebehov skal kunne leve aktive og likestilte liv, på linje med andre. FFO har i flere år jobbet for helt nødvendig forbedring av ordningen. Også Stortinget har hatt oppmerksomhet på dette, og bedt regjeringen om å legge frem en stortingsmelding om ordningen BPA med frist ut året 2024.

Dette har regjeringen ikke levert på. FFO forventer at helseministeren kommer med en melding til Stortinget om BPA i inneværende periode. I praksis betyr det at den må sendes til Stortinget innen påske 2025.

Før vi har lest stortingsmeldingen er det vanskelig å anslå et beløp for oppfølging. Vi ber derfor om at det i statsbudsjettet for 2026 settes av tilstrekkelig med midler til å følge opp Stortingsmeldingen.

Anmodning om møte

FFO ber med dette om et møte med politisk ledelse i departementet for å gjennomgå våre krav til statsbudsjettet for 2026.

Med vennlig hilsen

Funksjonshemmedes fellesorganisasjon

Eva Buschmann
Styreleder

Lilly Ann Elvestad
Generalsekretær

Kopi: Kontaktutvalget med regjeringen v/Kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffery